

DEHB; aşırı hareketlilik, dikkat eksikliği ve dürtüsellik olarak isimlendirilen üç temel belirti kümesinden oluşan nörogelişimsel bir bozukluktur. Aileler ve öğretmenler tarafından “tembellik”, “yaramazlık” ya da “şımarıklık” olarak tanımlanır.

DEHB; çocuğun bilerek yaptığı bir davranış sorunu değildir, tıbbi bir tanıdır.

DEHB; zekâdan bağımsız olarak çocuğun öğrenmesinde, dikkat eksikliği nedeniyle sorun olur.

**HAZIRLAYANLAR
FATMA BİLEN DAĞ
AYŞEGÜL KÖMÜÇ**

DEHB ÖZELLİKLERİ

Dikkat eksikliği olan kişi;

- Detaylara dikkat etmez, sürekli hata yapar,
- Dinlemez görünür,
- Verilen komutları izlemede güçlük çeker,
- Organizasyon sorunu yaşar,
- Yoğun düşünme gerektiren işlerden kaçınır ya da bu işleri yapmaktan hoşlanmaz,
- Eşyalarını kaybeder,
- Dikkati kolayca dağılır,
- Günlük işlerini unuttur.

Hiperaktivite-dürtüsellik sorunu yaşayan kişilerin davranış biçimleri;

- Durduğu yerde duramaz; elleri, ayakları kıpır kıpırdır,
- Uzun süre aynı yerde oturmada sıkıntı yaşar,
- Çocukken koşar ya da tırmanır, yetişkinde yerinde duramaz,
- Sessizce bir şeyle meşgul olmada sıkıntı yaşar,
- Çok konuşur,
- Bekleme gerektiren ya da sırayla yapılan işlerde sıkıntı yaşar,
- Başkalarının sözünü keser,

DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU

**Aksaray Rehberlik Araştırma Merkezi
Özel Eğitim Bölümü**

 @aksarayram_68

 @aksaray_ram

 <https://aksarayram.meb.k12.tr>

 0382 2125737

 Fatih Mah. 4139 Sk. No11

Ocak 2024

NEDENLER

DEHB genetik yatkınlık, çeşitli çevresel etkenlerin de katkısıyla oluşan bir nörogelişimsel bozukluktur.

DEHB, anne-babaların veya öğretmenlerin tutum hatalarından kaynaklanmaz.

DİKKAT: DEHB belirtilerine sıklıkla davranış sorunları, arkadaş ilişkilerinde sorunlar, uyku sorunları, bağımlılıklar ve öfke sorunları gibi ilave güçlükler eşlik edebilir.

DİKKAT: Her çocuk başarılı olmayı hak eder. Eğer bir çocuk başarısız ise nedeni mutlaka araştırılmalıdır.

DEHB TEDAVİSİ

Dikkat eksikliği; çocuğun öğrenmesini olumsuz etkiliyor, öğrenme kalitesini ve akademik başarısını önemli ölçüde düşürüyor ve çevre ile ilişkilerini bozuyor ise ilaç tedavisine başvurulabilir.

ÖĞRETMEN VE AİLELERE ÖNERİLER

Çocuğun davranışlarını ya da derslerle ilgili zorluğunu yaramazlık ya da tembellik olarak tanımlanmamalı, çocukla ilişkilerini bozacak derecede sürekli ceza verilmemelidir.

DEHB'li bir çocuğa sahip anne-babanın çok sabırlı ve anlayışlı olması gerekir. Öz güven sorunları, sosyal beceri güçlükleri, akran sorunları ve anne-baba ile yaşanan çatışmalar ile ilgili baş etme yolları, dürtüsellığı kontrol etme becerileri bireysel olarak çalışılabilir.

DEHB'li çocuk ve ergenlerin çoğunda denge ve motor koordinasyon sorunları olur. Bu nedenle fiziksel aktivite önemlidir. DEHB'li çocukların düzenli ve sürekli spor yapmaları bilimsel olarak önerilir.

Akademik alanda yaşadıkları zorlukları aşmak için özellikle anne babasının desteği çok önemlidir. Çocuk ödevlerini tek başına yapmakta zorlanıyor ise aile yardımcı olmalıdır. Yardım edilmediğinde, ödev yapmaları saatler alabilir.

Bu çocukların sınıf içerisinde dikkatleri dağınık ve derslerden yeterince verim alamayabilirler. Bu nedenle, bire bir desteklenerek öğrenmeleri gerekebilir.

DEHB'li çocukların davranışların sonuçlarını deneyimlemede, kuralları öğrenmede, kendilerini organize edebilmede ve zedelenen benlik saygılarının onarılmasında, öncelikle anne babalarının desteklerine ve rehberliklerine çok ihtiyaçları vardır.

Nasihat, eleştiri, öğüt ve başkaları ile kıyaslamak hiç işe yaramaz, aksine sorunları arttırır.

DEHB'li çocuklara verilen görevleri sadeleştirmek ve onun da dâhil olduğu planlar yapmak çok işe yarar.

DEHB TANILAMA VE YÖNLENDİRME

Ailenin bilgisi ve onayı dâhilinde ya öğretmeni ve okul idaresi kararı ile direkt çocuk RAM'a yönlendirilir ya da takip eden hekimin "tek hekim raporu" ile RAM başvurusu yapılabilir. Yönlendirme sonrasında aile, çocuğun okuduğu okulun bağlı bulunduğu RAM'dan öncelikle randevu almalıdır. Bu randevuya giderken, yanlarında okul idaresince düzenlenen formlar ve alındı ise tek hekim raporu bulunmalıdır.

